

КОНСПЕКТ

по "АНАТОМИЯ И ХИСТОЛОГИЯ" за специалност "Дентална медицина"
за учебната 2012-2013 година

I. Остеология и артрология

1. Общо учение за костите. Форма и вътрешно устройство на костите. Костта като орган. Развитие и растеж на костите.
2. Череп. Онтогенеза. Кости на лицевия череп.
3. Череп. Онтогенеза. Кости на мозъчния череп.
4. Черепен покрив. Черепна основа. Вътрешна повърхност на черепната основа. Външна повърхност на черепната основа.
5. Странична повърхност на черепа.
6. Очница (орбита).
7. Костен скелет на носната кухина.
8. Свързвания на костите - видове. Непрекъснати свързвания. Прекъснато свързване чрез стави. Устройство и биомеханика на ставата.
9. Свързвания на гръбначния стълб. Гръбначният стълб като цяло. Свързвания на черепа с гръбначния стълб.
10. Свързвания на гръдния кош. Гръдният кош като цяло.
11. Свързвания на костите на главата. Долночелюстна става.
12. Пренатално и постнатално развитие на черепа. Рентгенова анатомия на черепа. Възрастови особености.
13. Свързвания на костите на раменния пояс. Раменна става.
14. Лакътна става. Съединения на костите на предмишницата.
15. Киткови стави. Китково-предкиткови стави. Стави на пръстите на ръката.
16. Стави и връзки на тазовия пояс. Тазът като цяло. Тазобедрена става.
17. Колянна става. Съединение на костите на подбедрицата. Горна скочна става.
18. Стави на ходилото. Тарзо-метатарзални стави. Стави на пръстите на ходилото.
19. Общи принципи на образната анатомия - рентгенова анатомия, компютърна томография, емисионна томография, магнитно-резонансна анатомия.

II. Миология

20. Скелетни мускули - строеж; видове мускули. Мускулът като орган. Спомагателни образувания на мускулите и сухожилията. Вътрешна и външна механика на мускулите
21. Мускули на главата - мимически и дъвкателни. Инервация и кръвоснабдяване. Фасции на главата.
22. Мускули на гърба - повърхностни и дълбоки. Инервация и кръвоснабдяване. Фасции на гърба.
23. Мускули на шията - повърхностни, подезични и дълбоки. Шийна фасция. Инервация и кръвоснабдяване.
24. Мускули на гръдния кош: гръдни мускули на раменния пояс, собствени мускули на гръдната стена. Инервация и кръвоснабдяване. Фасции на гърдите. Диафрагма.
25. Коремни мускули - странични, предни и задни. Фасции на коремната стена. Инервация и кръвоснабдяване. Слабинен канал.
26. Собствени мускули на раменния пояс. Мускули на мишницата - предна и задна група. Мишнична фасция. Инервация и кръвоснабдяване.
27. Мускули на предмишницата - предна, задна и латерална групи. Предмишнична фасция. Инервация и кръвоснабдяване.
28. Мускули на ръката. Мускули на thepar, hypothenar и дланта. Фасции на ръката. Инервация и кръвоснабдяване.

29. Мускули около тазобедрената става – предна и задна група. Мускули на бедрото – предна, задна и медиална група. Fascia lata. Инервация и кръвоснабдяване.
30. Мускули на подбедрицата – предна, задна и латерална групи. Фасция на подбедрицата. Инервация и кръвоснабдяване.
31. Мускули на ходилото- мускули на гърба на ходилото и мускули на стъпалото. Фасции на ходилото. Инервация и кръвоснабдяване.

III. Спланхнология

32. Общи принципи на изграждане на вътрешните органи. Храносмилателна система - общи принципи на изграждане на органите ѝ. Онтогенеза.
33. Устна кухина - части. Онтогенеза и аномалии на лицето и устната кухина.
34. Устна кухина - устно предверие. Същинска устна кухина. Устни. Бузи. Кръвоснабдяване, лимфоотток и инервация.
35. Устна кухина - твърдо и меко небце, венци. Лигавица на устната кухина. Кръвоснабдяване, лимфоотток и инервация.
36. Език. Кръвоснабдяване, лимфоотток и инервация. Онтогенеза.
37. Зъби – външна морфология и строеж. Кръвоснабдяване, лимфоотток и инервация.
38. Прикрепващ апарат на зъба.
39. Млечно съзъбие – характеристика. Пробив на млечните зъби.
40. Постоянно съзъбие- характеристика. Пробив на постоянните зъби.
41. Ембрионално развитие на зъбите.
42. Жлези на устната кухина - малки и големи слюнчени жлези. Кръвоснабдяване, лимфоотток и инервация.
43. Зев. Сливици (тонзили). Лимфен пръстен на Валдайер.
44. Гълтач. Топография. Устройство. Кръвоснабдяване, лимфоотток, инервация.
45. Хранопровод - топография, устройство. Кръвоснабдяване, лимфоотток, инервация.
46. Стомах - форма, части, топография. Устройство на стената. Рентгенов образ. Кръвоснабдяване, лимфоотток, инервация.
47. Тънко черво (дванадесетопръстник, празно и хълбочно черво). Топография. Устройство на стената. Кръвоснабдяване, лимфоотток, инервация.
48. Дебело черво: сляпо черво, апендикс; ободно черво; право черво. Топография. Устройство на стената. Кръвоснабдяване, лимфоотток, инервация.
49. Задстомашна жлеза. Топография. Микроскопски строеж на външносекреторната и вътрешносекреторната част. Кръвоснабдяване, лимфоотток, инервация.
50. Черен дроб - топография, външна морфология. Дялове и сегменти на черния дроб. Вътрешен строеж. Кръвоснабдяване, лимфоотток, инервация. Черен дроб.
51. Жлъчни пътища на черния дроб. Жлъчен мехур и екстрахепатални жлъчни пътища. Кръвоснабдяване, лимфоотток, инервация.
52. Коремница (перитонеум) – общи данни, отношение с коремните органи. Ход в низходяща и в напречна посока. Перитонеална кухина: горен коремен отдел, долен коремен отдел, тазов отдел; перитонеални образувания в тях; комуникации.
53. Дихателна система. Общи принципи на строеж. Онтогенеза.
54. Външен нос. Носна кухина. Кръвоснабдяване, лимфоотток, инервация.
55. Околоносни кухини (синуси). Онтогенеза. Кръвоснабдяване, лимфоотток, инервация.
56. Гръклян – общи данни; хрущяли и свързвания между тях; мускули. Топография. Лигавица на гръкляна. Кухина на гръкляна. Кръвоснабдяване, лимфоотток, инервация.
57. Дихателна тръба. Бронхи. Топография. Устройство на стената. Кръвоснабдяване, лимфоотток, инервация.
58. Бели дробове. Форма, големина, топография. Рентгенова анатомия. Анатоомофункционални единици - дялове, сегменти, делчета, ацини. Кръвоснабдяване, лимфоотток, инервация.
59. Плевра – висцерална и пристенна; плеврална кухина. Плеврални рецесуси. Граници на пристенната плевра.
60. Пикочополова система. Общи принципи на строеж. Онтогенеза.

61. Бъбрек - форма, топография, прикрепващ апарат. Вътрешен строеж. Кръвоснабдяване, лимфоотток, инервация. Бъбречни аномалии.
62. Екскреторни пътища на бъбрека – малки чашки, големи чашки, бъбречно легенче, пикочопровод; топография. Пикочен мехур. Пикочен канал у мъжа и жената. Топография. Устройство. Кръвоснабдяване, лимфоотток, инервация. Аномалии.
63. Семенник; надсеменник. Топография. Микроскопски строеж. Кръвоснабдяване, лимфоотток, инервация.
64. Семепровод; семенни мехурчета. Топография. Микроскопски строеж. Кръвоснабдяване, лимфоотток, инервация. Семенна връв. Обвивки на семенника. Мъдница.
65. Простатна жлеза; булбоуретрални жлези; мъжки копулативен орган (полов член). Топография. Микроскопски строеж. Кръвоснабдяване, лимфоотток, инервация.
66. Яйчник. Топография. Микроскопски строеж. Кръвоснабдяване, лимфоотток, инервация. Маточна тръба. Топография. Микроскопски строеж. Кръвоснабдяване, лимфоотток, инервация.
67. Матка; влагалище; външни женски полови органи. Топография. Микроскопски строеж. Кръвоснабдяване, лимфоотток, инервация.
68. Млечна жлеза. Топография. Микроскопски строеж. Кръвоснабдяване, лимфоотток, инервация.

IV. Ендокринна система

69. Ендокринни жлези. Общи анатомични особености.
70. Хипофизна жлеза - общи данни. Аденохипофиза. Микроскопски строеж. Връзки на аденохипофизата с хипоталамуса. Неврохипофиза. Микроскопски строеж. Връзки на неврохипофизата с хипоталамуса.
71. Елифиза (пинеална жлеза). Топография. Микроскопски строеж. Кръвоснабдяване, лимфоотток, инервация.
72. Щитовидна жлеза и околощитовидни жлези. Топография. Микроскопски строеж. Кръвоснабдяване, лимфоотток, инервация.
73. Надбъбречни жлези. Топография. Микроскопски строеж. Кръвоснабдяване, лимфоотток, инервация. Параганглии.
74. Гастро-ентеро-панкреатична ендокринна система. Микроскопски строеж.

V. Сърдечно-съдова система (кръвоносна и лимфна система)

75. Сърце – топография, външен релеф, рентгенова анатомия на сърцето.
76. Кухини на сърцето. Сърдечни клапи.
77. Строеж на стената на сърцето. Фиброзен скелет. Импулсопроводна система. Инервация на сърцето.
78. Кръвоносни и лимфни съдове на сърцето. Перикард. Перикардна кухина.
79. Устройство на кръвоносната система. Артериална и венозна части на кръвоносната система. Анастомози - видове. Колатерално кръвообращение.
80. Устройство на стената на кръвоносните съдове. Устройство на артериалната стена; устройство на венозната стена и венозните клапи. Кръвоснабдяване и инервация.
81. Микроциркулаторно русло: типове, артериоли, капиляри, венили. Артерио-венозни анастомози.
82. Съдове на малкия кръг на кръвообращението.
83. Аорта - общ преглед, части и клонове: възходяща аорта, аортна дъга, гръдна аорта, коремна аорта.
84. Обща сънна артерия. Външна сънна артерия – предни и задни клонове.
85. Външна сънна артерия – крайни клонове: повърхностна слепоочна артерия; горночелюстна артерия - части, ход, обекти на кръвоснабдяване.
86. Вътрешна сънна артерия.
87. Подключична артерия.
88. Подмишнична и мишнична артерия.

89. Артерии на предмишницата и ръката (лъчева и лакътна артерии).
90. Клонове на гръдната аорта.
91. Клонове на коремната аорта –париетални, висцерални (нечифтни и чифтни).
92. Обща хълбочна артерия. Вътрешна хълбочна артерия.
93. Външна хълбочна артерия. Бедрена артерия.
94. Задколянна артерия. Артерии на подбедрицата и ходилото.
95. Система на горната куха вена - вени на главата.
96. Система на горната куха вена - вени на шията.
97. Вени на горния крайник.
98. Вени на гръдната стена и горната част на коремната стена.
99. Система на долната куха вена.
100. Вени на таза и долния крайник.
101. Система на порталната вена.
102. Междусистемни анастомози. Кава-кавални и порто-кавални анастомози.
103. Костен мозък. Микроскопски строеж. Тимус. Топография. Микроскопски строеж. Кръвоснабдяване, лимфоотток, инервация.
104. Лимфни възли.
105. Слезка. Топография. Микроскопски строеж. Кръвоснабдяване, лимфоотток, инервация.
106. Главни лимфни съдове.
107. Лимфни съдове и регионални лимфни възли на главата.
108. Лимфни съдове и регионални лимфни възли на шията.
109. Лимфни съдове и регионални лимфни възли на гръдната кухина и горния крайник.
110. Лимфни съдове и регионални лимфни възли на коремната кухина.
111. Лимфни съдове и регионални лимфни възли на таза и долния крайник.

VI. Нервна система и сетивни органи

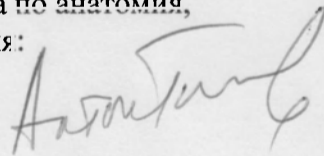
112. Нервна система – общи данни.Общи принципи на организация на нервната система.
113. Онтогентишно развитие на нервната система.
114. Гръбначен мозък - макроскопско устройство. Цитоархитектоника на гръбначния мозък.
115. Бяло вещество на гръбначния мозък.
116. Обвивки на главния и гръбначния мозък.
117. Продълговат мозък.
118. Мост.
119. Среден мозък.
120. Малък мозък - делчета и ядра. Вътрешна структура на малкия мозък: строеж на кората. Бяло вещество на малкия мозък: аферентни и еферентни връзки на малкия мозък. Функции.
121. Междинен мозък. Метаталамус, епиталамус, субталамична област. Хипоталамус.
122. Краен мозък: голямомозъчни хемисфери - бразди, гънки и дялове.
123. Краен мозък - бяло вещество.
124. Обонятелен мозък.
125. Базални ядра.
126. Лимбична система.
127. Строеж на кората на крайния мозък. Корови полета: локализация на функциите в крайномозъчната кора. Функционална асиметрия на мозъчните хемисфери.
128. Кръвоснабдяване на главния мозък. Кръвно-мозъчна бариера.
129. Странични мозъчни стомахчета. Трето и четвърто мозъчно стомахче. Образуване и циркулация на гръбначномозъчната течност.Кръвно-ликворна бариера.
130. Сензорни системи - система на повърхностната механорецепция.
131. Система на сетивността за болка и температура.
132. Система на дълбоката сетивност (проприорецептивна сензорна система).
133. Пътища за обща сетивност (повърхностна и дълбока) от областта на главата – тригеминусна сензорна система.
134. Система на интероцептивна сетивност.

135. Зрително-сензорна система.
136. Слухово-сензорна система.
137. Вестибуларно-сензорна система.
138. Вкусово-сензорна система.
139. Обонятелно-сензорна система.
140. Моторна (двигателна) система - общи особености. Пирамидна моторна система, кортиконуклеарна и окуломоторна система.
141. Екстрапирамидна система.
142. Ретикуларна формация.
143. Общо устройство на автономната (вегетативната) нервна система.
144. Гръбначномозъчни нерви. Задни (дорзални) клонове на гръбначномозъчните нерви.
- Шийно сплетение.
145. Мишнично сплетение - образуване. Нерви на раменния пояс и нерви на свободния горен крайник.
146. Предни клонове на гръдните гръбначно-мозъчни нерви.
147. Поясно сплетение.
148. Кръстцово сплетение.
149. Нерви, инервиращи очните мускули (III, IV и VI).
150. Троичен нерв (V) - общи особености, образуване и обекти на инервация.
151. N. ophthalmicus (V₁).
152. N. maxillaris (V₂).
153. N. mandibularis (V₃).
154. Лицев нерв (VII).
155. Слуховоравновесен нерв (VIII).
156. Езиковогълтачен нерв (IX).
157. Блуждаещ нерв (X).
158. Допълнителен нерв (XI). Подезичен нерв (XII).
159. Симпатиков ствол - устройство и части.
160. Клонове на шийната част на симпатиковия ствол.
161. Клонове на гръдната, коремната и тазовата част на симпатиковия ствол. Превъртебрални ганглии на симпатиковата нервна система.
162. Парасимпатикови нерви от гръбначно-мозъчен произход.
163. Автономни (вегетативни) нервни сплетения в гръдната, коремната и тазовата кухина.
164. Орган на зрението – общи особености. Онтогенеза. Очна ябълка: форма, размери. Фиброзна обвивка на очната ябълка.
165. Съдова обвивка на очната ябълка: хороидея, ресничесто тяло и ирис. Иридокорнеален ъгъл.
166. Вътрешна обвивка на окото (ретина).
167. Вътрешно ядро на очната ябълка.
168. Допълнителни образувания на окото: мускули на очната ябълка, слъзен апарат, клепачи и конюнктива.
169. Орган на слуха и равновесието. Външно ухо.
170. Средно ухо: тъпанчева мембрана, тъпанчева кухина, слухова тръба, слухови костици.
172. Вътрешно ухо: костен лабиринт и ципест лабиринт. Вестибуларен лабиринт и вестибуларен апарат.
173. Ципест охлюв и Кортиев орган.
174. Орган на обинянието. Орган на вкуса.
175. Кожа. Микроскопски строеж. Кръвоснабдяване, лимфоотток, инервация. Кожни жлези и кожни придатъци. Микроскопски строеж.

VII. Топографска анатомия

176. Делтовидна област. Предна област на мишницата. Задна област на мишницата.
177. Лакът. Предна област на предмишницата. Задна област на предмишницата.
178. Киткова област. Длан на ръката. Гръб на ръката.
179. Седалищна област.
180. Предна област на бедрото.
181. Задна област на бедрото. Коляно.
182. Предна област на подбедрицата. Задна област на подбедрицата.
183. Петна област. Гръб на ходилото. Стъпало.
184. Челно-теменно-тилна област.
185. Слепоочна област. Сисовидна област.
186. Черепна основа.
187. Подслепоочна област. Крило-небцова ямка.
188. Странична област на лицето.
189. Околоушно дъвкателна област.
190. Очнична област.
191. Носна област. Параназални синуси. Комуникации.
192. Област на устата.
193. Фасции и съединителнотъканни пространства на шията.
194. Предна област на шията.
195. Подчелюстен триъгълник.
196. Сънен триъгълник.
197. Гръдно-ключично-сисовидна област.
198. Странична област на шията. Шийни вътрешности.
199. Подключична област.
200. Област на гърдата.
201. Подмишнична област.
202. Гръдна стена. Диафрагма.
203. Гръдна кухина. Средостение.
204. Предна коремна стена. Слабинен канал.
205. Горен и долен отдел на коремната кухина.
206. Ретроперитонеално пространство.
207. Перитонеален отдел на таза. Подперитонеален отдел на таза.
208. Топографски отношения на тазовите органи, съдове и нервни образувания.
209. Подкожен отдел на таза.
210. Задна област на шията. Лопаткова област. Подлопаткова област. Поясна област.
211. Regio vertebralis. Гръбначен канал и неговото съдържимо.

Ръководител на катедрата по анатомия,
хистология и ембриология:

/Доц. д-р Антон Тончев, дмн/